

Moisès Maimònides ha deixat gran nombre d'obres tractant de la religió jueva, de filosofia i de medicina; les més conegudes són un comentari de la *Mischua*, un resum del *Talmud* (sota el títol de *la mà forta*), *Els doctor dels perplexos* (en hebreu *More Nevokim*). Aquesta darrera obra, escrita en aràbic com les altres, és un tractat de filosofia i de teologia, on s'expliquen els punts ambigus de l'Escriptura, la qual cosa excità vives discussions entre els jueus. Maimònides és considerat pels jueus com el seu primer escriptor, com llur Plató. Havia compost respecte del jurament d'Hipòcrates una mena de pregària, de la qual reproduïm uns fragments traduïts pel doctor Enzo Marconi a l'*Illustrazione Médica*:

"Déu de la bondat! Tu has format el cor de l'home amb infinita saviesa i has aplegat en ell innumbrables forces destinades a mantenir i conservar aquest preciós embolcall de la seva ànima immortal.

"Però a aquesta matèria fràgil les passions desencadenades vénen a posar-hi el trasbals i el cos retorna a la pols de la que sortí. Amb tot, abans que aquest enrunament sigui consumat, l'hi envies les malalties que l'adverteixen del perill.

"A l'home l'has fet partícipe de la teva saviesa i li has ensenyat a socórrer el seu semblant que sofreix, a conèixer bé el seu cos; a treure dels recons més amagats les essències salutíferes, a profunditzar-ne les virtuts especials i a preferir-les i emprar-les per tal de què facin el servei al qual són destinades.

"Jo mateix vaig ésser elegit per la teva previsió eterna perquè vetllés per la vida i la salut de les teves criatures... Que la teva assistència em sostingui en aquesta obra per tal de poder-la portar a bon terme.

"Sosté les forces del meu cor i de la meva ànima per tal que pugui disposar-me, sempre amb igual humor, a servir el ric i al pobre, l'honest i el malvat, l'amic i l'enemic, i a no veure en el malalt més que la meva pròpia imatge, en estat de sofriment...

"Que la meva pensa resti mestressa d'ella mateixa al llit del malalt; que cap fantasia vingui a distreure-la; que no vegi més que allò que l'experiència i la reflexió em puguin suggerir, sense que les meves meditacions siguin destorbades, car són grans i sagrades les obres meditades en la solitud.

"Inspira als meus malalts una plena confiança en mi i en el meu art, i una obediència absoluta a les meves prescripcions. Allunya d'ells el xarlatà que destruiria el que jo hagués pogut assolir de bé en ells, gràcies a l'assistència de la teva bondat; i així mateix, lliura'l de l'eixam de parents consellers i de les dones xerraires i tossudes, gents nefastes per llur vanitat...

"Si altres metges més instruïts volen servir-me de guies i de consellers, inspira'm confiança, obediència i gratitud vers ells, car l'estudi del nostre art és immens i certament no és pas concedit a un sol de saber-ho tot.

"Fes de manera que tingui la dolcesa necessària amb els malats i la paciència amb els confreres més avançats d'anys que jo, orgullosos de la seva vellor, volguessin refusar-me, censurar-me, dominar-me, anorrear-me.

"Permet que pugui treure ensenyament dels béns que una llarga experiència ha pogut donar-los, però que llur presumpció no avassalli gens la meva ànima, car si hom reflexiona, són vells i la vellesa no està pas sempre lliure de passions i follies.

"Lliura'm la força, el desembaràs i l'ocasió de rectificar sempre els meus coneixements adquirits i d'estendre'n el domini, car si l'art és immens, l'esperit de l'home pot igualment estendre's sense fi i enriquir-se cada dia de nous coneixements; pot descobrir avui molts errors en el seu saber d'ahir i el demà pot portar-li llums insospitades el dia abans.

"Déu de la bondat, ajuda'm per tal que pugui complir amb felicitat la meva missió, car res surt bé a l'home sense el teu socors".

REFLEXIONS D'ARA FA UN SEGLE

...però que podrien, sens dubte, ésser fetes avui, són les que extreiem de *Le Progrès Médical* sobre l'orientació familiar dels fills cap a la professió Mèdica:

"...Una família ha prosperat assenyadament en un comerç, un negoci, una indústria qualsevol, i l'honest passar que s'ha guanyat amb laboriós treball i els llargs càlculs, no la contenta pas de romandre en aquest estat de pau i de tranquil·la obscuritat, de la qual hom sent de vegades haver fet la bestiesa de sortir. La família és empesa, doncs, per una d'aquestes ambicions molt petites. És